

KOHTUOTSUS Eesti Vabariigi nimel

Kohus Pärnu Maakohus

Kohtunik Külli Mõlder

Otsuse avalikult teatavaks 27. oktoober 2008 Kuressaare

tegemise aeg ja koht

Tsiviilasja number 2-08-12574

Hagi ese V Vi hagi OÜ PMV vastu töövaidluses

Menetlusosalised • Hageja V V ( );

• **Kostja OÜ PMV** (registrikood 10297343, asukoht Tehnika 7 Kuressaare 93815);

• Kostja seaduslik esindaja Vello Lõbus

 kostja lepinguline esindaja Harland Paas (Õigusbüroo HP, asukoht Tallinna 58 Kuressaare 93818, harland.paas@gmail.com)

Asja läbivaatamise kuupäev 06. oktoober 2008

Resolutsioon

Rahuldada hagi osaliselt. Välja mõista osaühingult PMV (registrikood 10297343, asukoht Tehnika 7 Kuressaare 93815) V V'i () kasuks saamata jäänud töötasu 408 (nelisada kaheksa) krooni.

Jätta rahuldamata V Vi nõue OÜ PMV vastu keskmise palga nõudes lõpparve kinnipidamise eest.

Menetluskulud jätta poolte endi kanda.

Edasikaebamise kord

Kohtuotsusele võib esitada apellatsioonkaebuse Tallinna Ringkonnakohtule 30 päeva jooksul, alates otsuse apellandile kättetoimetamisest, kuid mitte hiljem kui viie kuu möödumisel, arvates esimese astme kohtu otsuse avalikult teatavaks tegemisest.

HAGEJA NÕUE JA PÕHJENDUSED

Hageja V V on 08. veebruaril 2008 esitanud Lääne inspektsiooni Saaremaa töövaidluskomisjonile avalduse, mille kohaselt ta asus osaühingus PMV tööle 31. jaanuarist 2008, täiskohaga. Töötasuks leppis ta tööandjaga kokku 50 kr/h (netto). Tööpäev algas kell 8.00 lõppes 17.00, lõuna 12.00 kuni 13.00.

Tööks oli veokite tõstukite puiduhaaritsate valmistamine.

Palka maksti kord kuus. Tööandja andis hagejale ka tööriided.

Seoses tervise halvenemisega teatas hageja tööandjale, et lahkub töölt 07. veebruaril 2008.a. Hageja tunnistab, et tal oli katseaeg.

Töölepingut tööandja ei vormistanud, kuigi sellest oli korduvalt juttu.

Hageja taotles töövaidluskomisjonilt:

- 1. Välja mõista saamata olev töötasu töötatud aja eest summas 2400 krooni.
- 2. Välja mõista keskmine palk lõpparve maksmisega viivitamise eest.

TÖÖVAIDLUSKOMISJONIS TUVASTATU JA OTSUS

Avaldaja väitel asus ta tööle keevitajana alates 31. jaanuarist 2008.a. täieliku tööajaga ning töötasuga 50.- krooni tunnis. Tööpäev algas 8⁰⁰ hommikul ning kestis 17 °°-ni õhtul

Töö sisuks oli veokite tõstukite puiduhaaratsite valmistamine. Tööandja poolt sai avaldaja tööriided.

Seoses tervislike põhjustega teatas avaldaja 07. veebruaril 2008.a. tööandjale, et lahkub töölt.

Töölepingut tööandja ei vormistanud ega maksnud välja ka lõpparvet, s.t. töötasu töötatud aja eest.

Seoses sellega nõudis avaldaja palga väljamõistmist summas 2400.- krooni ning keskmist palka lõpparve kinnipidamise eest.

Tööandja ei tunnista nõuet ning põhjendab oma seisukohta alljärgnevaga: V V pöördus 2008.a. jaanuari lõpus OÜ PMV poole suulise taotlusega võtta ta ajutiselt, lühikeseks ajaks, ilma töölepingut vormistamata, keevitajana tööle kuni tema peatse tööleasumiseni Soome. Kuigi taotlejal ei olnud esitada keevitaja kutsetunnistust, otsustas OÜ PMV ta võtta katsetööle, keevitaja asemele. Töötasuks lepiti kokku 46.- krooni tunnis, millest arvestatakse maha maksud.

07. veebruaril 2008.a. teatas töötaja suuliselt soovist koheselt lõpetada töö, esitamata mingeid põhjuseid, sealhulgas haigestumise kohta ega neid kinnitavaid tõendeid. Kuna tööandjat ei rahuldanud töötaja kutseoskused, oli ta nõus töösuhte lõpetamisega ilma etteteatamistähtaega kohaldamata. Tööandja ettepanekule teatada lõpparve ülekandmiseks oma pangaarve number, vastas töötaja eitavalt. Kuna kohene raamatupidamislike dokumentide vormistamine polnud võimalik, töötaja aga soovis lõpparvet tingimata samal päeval, siis tööandja, lähtudes töösuhetes kehtivast hea usu põhimõttest, seda ka tegi, samas aga ei ole töötaja tänaseni raha kättesaamist oma allkirjaga kinnitanud.

Telefonivestluses 25.02.2008.a. lubas V saadud raha tööandjale tagastada. Lõpparve kättesaamist avaldaja poolt on tööandjal võimalik tõendada ainult tunnistaja ütlustega. Tööandja ei ilmunud asja arutamiseks töövaidluskomisjoni istungile.

Töövaidluskomisjon, tutvunud asjas esitatud materjalidega ja kuulanud ära avaldaja esindaja seletuse, on asunud seisukohale, et avaldus on põhjendatud ning kuulub rahuldamisele alljärgnevatel põhjustel:

- 1. Poolte vahel puudub vaidlus töötamise aja küsimuses, s.t. selles, et avaldaja asus tööle 31. jaanuaril 2008.a. ning lahkus töölt omal soovil 07. veebruaril 2008.a. Seega kestis töösuhe 8 päeva ning vastavalt TLS § 28 lg 1-le võib töö tegemiseks, mille kestus ei ületa kaht nädalat, sõlmida töölepingu suuliselt. Avaldaja väitel ei makstud talle töötatud aja eest palka 50.- krooni tunnis. (neto). Tööandja väitel lepiti kokku tunnitasus 46.- krooni ning palk on välja makstud töölepingu lõpetamisel sularahas. Kokku oli avaldaja töötasu 2209.- krooni. Avaldaja väitel oli tal töötatud ajavahemikus 48 töötundi, mille eest ta pidanuks saama palka summas 2400.-krooni. Kuna avaldaja ei suutnud tõendada, millise kokkuleppe alusel ta tööle asus ning ta ei olnud ka vastava keevitaja väljaõppega ja kutsetunnistusega isik, aktsepteeris komisjon tööandja väidet, et avaldajaga lepiti kokku tunnitasumääras 46.- krooni. Ajavahemikus 31. jaanuar 07. veebruar 2008.a töötas avaldaja kuuel päeval kokku 48 tundi ning saadaolev töötasu on 2208.- krooni. Kuna tööandja ei tõendanud palga väljamaksmist, asus töövaidluskomisjon seisukohale, et palk on välja maksmata summas 2208.- krooni (8 x 46 x 6).
- 2. Vastavalt PaS § 32 lg 1-le on tööandja kohustatud töölepingu lõpetamisel maksma töötajale välja kõik tööandjalt saadaolevad summad. Kui seda ei ole tehtud, on tegemist lõpparve kinnipidamisega.
- 3. Vastavalt TLS § 119 lg 2-le on tööandja kohustatud lõpparve kinnipidamise eest maksma töötajale keskmist palka iga päeva eest, mil kestis lõpparve kinnipidamine, kuid mitte suuremas summas, kui töötaja ühe kuu keskmise palga ulatuses.

Avaldaja tööleping lõppes 07. veebruaril. Seega on 04. märtsi seisuga lõpparvet kinni peetud 18 tööpäeva.

Hüvitus on: 6624.- krooni (8 x 46 x 18).

Eelneva alusel ja juhindudes TLS §-st 119, PaS §-st 32, ITLS §-st 22, töövaidluskomisjon otsustas:1. Rahuldada avaldus täies ulatuses.

2. Mõista avaldaja kasuks välja saamataolev töötasu summas 2208.- EEK (kaks tuhat kakssada kaheksa krooni) ning keskmine palk lõpparve kinnipidamise eest summas 6624.-EEK (kuus tuhat kuussada kakskümmend neli krooni).

KOSTJA VASTUVÄITED

Vastavalt kohtule esitatud avaldusele /t.l. 2/ pöördus hageja V V 2008.aasta jaanuari lõpus OÜ PMV juhatuse liikme Vello Lõbusa poole sooviga saada keevitajana ajutist tööd kuni Soome tööle asumiseni, mille konkreetne tähtaeg pidi lähiajal selguma. Seejuures soovis hageja saada tasu sularahas ja ilma sellelt makse maksmata. Läbirääkimiste käigus selgitas V.Lõbus hagejale, et nn mustalt tasu maksmist osaühingus ei toimu, samuti eeldab keevitajana tööle asumine sellekohase kutsetunnistuse olemasolu. Lisaks selgitas V.Lõbus, et keevitajaid tasustatakse töö eest sõltuvalt oskustest 40-80 krooni tund. V.V asus tööle 31.01.2008.

Nädala pärast, s.o 07.02.2008 hilisõhtul võttis V.V ühendust V.Lõbusaga ning teatas ilma põhjendusi toomata, et ta lahkub töölt ja soovib saada koheselt tehtud töö eest tasu. V.Lõbus maksis V.Vile tal kaasas olnud sularahast 1 800 krooni ja selgitas, et raha saamine *on* vajalik järgmisel hommikul osaühingu raamatupidamises vormistada. Järgmisel päeval hageja enam kostjaga ühendust ei võtnud. Töövaidlusasja materjalidest nähtub, et V.Vaher pöördus sellel päeval hoopis töövaidluskomisjoni avaldusega

lõpparve väljamõistmiseks ja hüvituse saamiseks lõpparve väljamaksmisega viivitamise eest.

TLS § 27 lg 2 p. l kohaselt võib määratud ajaks töölepingu sõlmida teatud töö tegemise ajaks. OÜ PMV 31.01.2008 käskkirjaga nr 24 võeti V.V tööle alates 31.01.2008 proovitöö tegemiseks. Seega võeti V.V tööle määratud ajaks, täpsemalt proovitöö tegemiseks.

TLS § 28 lg 1 järgi sõlmitakse tööleping kahes eksemplaris, millest üks jääb töötajale, teine tööandjale. Ainult töö tegemiseks, mille kestvus ei ületa kahte nädalat, võib töölepingu sõlmida suuliselt. Käesoleval juhul jättis tööandja töölepingu kirjalikult vormistamata, kuna eelnevalt oli teada asjaolu, et V.V üle kahe nädala ei tööta. Tegelikult kestis töösuhe 7 päeva.

Töösuhte lõpetamiseks ei ole V.V kirjalikku avaldust esitanud. TLS § 77 lg 4 kohaselt võib töötaja lõpetada töölepingu tähtaja möödumise tõttu, teatades tööandjale töölepingu lõpetamisest vähemalt 5 kalendripäeva enne lepingutähtaja möödumist. Kui töötaja töölepingu lõpetamisest tööandjat ei hoiatanud ja jääb lepingutähtaja viimasele päevale vahetult järgneval tööpäeval töölt ära, peab tööandja andma töötajale tööraamatu ja maksma lõpparve hiljemalt 5 kalendripäeva jooksul, arvates päevast, mis järgnes päevale, mil töötaja mainitud nõude esitas. Käesoleval juhul oli määratud ajaks sõlmitud töölepingu tähtaeg poolte kokkuleppel kindlaks määratud sündmuse saabumisega, s.o Virgo Vi vajadusega töösuhte lõpetamiseks Soome tööle asumise tõttu. Seega V.V ei järginud seaduses sätestatud töölepingu lõpetamise etteteatamisetähtaega. Tööandja maksis töötajale lõpparve välja koheselt, kuigi võis seda teha hiljemalt 5 päeva jooksul.

Seega on V.Vi väited määramata ajaks sõlmitud töölepingu kohta ja lõpparve maksmisega viivitamise osas põhjendamatud ning tööandja vastu esitatud nõuded alusetud.

Eeltoodu alusel ja juhindudes ITLS § 24

Palub kostja:

- 1) avalduse hagimenetluses läbivaatamisel jätta hagi täies ulatuses rahuldamata
- 2) jätta kohtukulud hageja kanda

KOHTUOTSUSE PÕHJENDUS

Kohus, tutvunud asjas esitatud materjalidega ja kuulanud ära tunnistaja ütlused, leidis, et esitatud hagi on põhjendatud ja tuleb rahuldada osaliselt.

Poolte vahel puudub vaidlus selle üle , et hageja V V töötas osaühingus PMV keevitajana alates 31. jaanuarist 2008.a. täieliku tööajaga. Tööpäev algas 8^{00} hommikul ning kestis 17 °°-ni õhtul.

Töö sisuks oli veokite tõstukite puiduhaaratsite valmistamine. 07. veebruaril 2008.a. teatas hageja tööandjale, et lahkub töölt.

Töölepingut tööandja ei vormistanud.

Töölepingu seaduse (TLS) § 28 lõike 1 järgi tööleping sõlmitakse kahes eksemplaris, millest üks jääb töötajale, teine tööandjale. Ainult töö tegemiseks, mille kestus ei ületa kaht nädalat, võib töölepingu sõlmida suuliselt.

Lõike 2 kohaselt tegelikult tööle lubamine tööandja poolt on võrdsustatud töölepingu sõlmimisega, sõltumata töölepingu vormistamisest. Sel juhul vormistatakse tööleping kirjalikult tingimustel, mida tegelikult kohaldati. Kui tegelikud tingimused olid töötaja jaoks halvemad seaduses, haldusaktis või kollektiivlepingus ettenähtust, kohaldatakse vastavat seadust, haldusakti või kollektiivlepingut.

Kuna hageja töötas kostja juures lühikest aega, võib poolte vahelist suhet käsitleda suuliselt sõlmitud töölepinguna.

Poolte vahel on vaidlus selle üle millise töötasuga hageja tööle vormistati.

Hageja enda väitel pidi ta saama kätte 50.- krooni tunnis. Kostja väitel pidi see tasu olema 46.- krooni tunnis, millest võetakse maha maksud.

Kohtu hinnangul sai, arvestades hageja tööoskusi (vastav erialane väljaõpe puudus), ja asjaolu, et olenevalt oskustest võib keevitaja palk küündida 40-80 kroonini kuus, jutt olla 46.- kroonisest tunnitasust. Kokkulepitust sai hageja aru, et tegemist on netopalgaga ja ilmselt tuleb seda ka nii tõlgendada.

Poolte vahel on vaidlus selle üle, kas kostja tööandjana maksis hagejale välja töötasu töötatud aja eest.

Hageja väitel ei ole ta raha saanud.

Hageja taotles 2400 krooni väljamõistmist saamata töötasuna. Tööandja väitel on ta hagejale maksnud töötasu 1800 krooni viimase tööpäeva õhtul, sularahas.

Töövaidluskomisjoni esitas kostja V V'i palgalehe /tvk t.l.6/ mille kohaselt temale väljamaksmisele kuuluvaks töötasuks peale maksude mahaarvamist jäi 1700 krooni. Samuti esitas kostja kassa väljamineku orderi sellele summale, kus saaja allkiri puudub.

Hageja töötas kostja juures 6 tööpäeva, kokku 48 tundi. Juhul kui tema tunnitasuks lepiti kokku 46 krooni, siis on töötasu summa selle aja eest 2208 krooni (neto).

TsMS § 230 lg. 1 järgi peab hagimenetluses kumbki pool tõendama neid asjaolusid, millele tuginevad tema nõuded ja vastuväited, kui seadusest ei tulene teisiti. Tõendeid esitavad menetlusosalised.

TsMS § 229 järgi on tõendiks tsiviilasjas igasugune teave, mis on seaduses sätestatud protsessivormis ja mille alusel kohus seaduses sätestatud korras teeb kindlaks poolte nõudeid ja vastuväiteid põhjendavad asjaolud või nende puudumise, samuti muud asja õigeks lahendamiseks tähtsad asjaolud.

Lõike 2 järgi võib tõendiks muu hulgas olla tunnistaja ütlus.

Kohus kuulas kohtuistungil ära tunnistaja M. T, kelle ütluste kohaselt maksis ta hagejale, viimase tungival nõudmisel, kätte 1800 krooni sularahas. Raha maksis ta kassas olnud rahast. Tunnistaja palus hagejal tulla järgmisel päeval veelkord kontorisse, et saaks palga välja arvestada ja raamatupidamislikult ka väljamakse vormistada.

Tunnistaja ütlustega peab kohus tõendatuks 1800 krooni maksmise hagejale, Samas on hagejale jäänud välja maksmata 408 krooni, mille kohus mõistab hageja kasuks kostjalt välja.

Palgaseaduse § 32 järgi on tööandja on kohustatud töölepingu lõppemise päeval töötajale maksma kõik tööandjalt saada olevad summad. Kui töötaja ei saanud töölepingu lõppemise päeval lõpparvet vastu võtta, on tööandja kohustatud maksma lõpparve viie päeva jooksul, arvates nõude esitamisele järgnenud päevast.

Nagu selgub osaliste seletustest, teatas hageja oma lahkumisest töötamise viimasel päeval ja ei saanud seetõttu samal päeval kätte kogu lõpparvet. Täpsemalt- kuna raamatupidajat sel päeval enam tööl ei olnud, jäi palga arvestamine järgmiseks päevaks ja hagejat paluti tulla lõpparve vormistamiseks tagasi. Hageja tööandja poole uuesti ei pöördunud, kuna leidis, et talle makstud palk on liiga väike ega vasta esialgsele kokkuleppele. Kuna hagejale viimasel tööpäeval lõpparvet ei vormistatud, siis pidi tööandja lõpparve välja maksma 5 päeva jooksul nõude esitamisest. Hageja nõuet ei esitanud, selle asemel pöördus ta järgmisel päeval töövaidluskomisjoni tema poolt määratud summas töötasu väljamõistmise nõudega kostja vastu. Oma arveldusarve numbrit hageja kostjale ei andnud.

Sellest tulenevalt ei pea kohus põhjendatuks hüvitise väljamõistmist kostjalt lõpparve väljamaksmisega viivituse eest, seda enam, et viivituses on olnud vaid 408 krooni maksmine, mis hageja pöördumisel tööandja poole oleks ilmselt leidnud positiivse lahendi. Kohus peab siinkohal silmas põhimõtet, et töösuhtes peavad pooled käituma teineteise suhtes hea usu põhimõttest lähtudes.

TsMS § 163 järgi hagi osalise rahuldamise korral kannavad pooled menetluskulud võrdsetes osades, kui kohus ei jaota menetluskulusid võrdeliselt hagi rahuldamise ulatusega või ei jäta menetluskulusid täielikult või osaliselt poolte endi kanda.

Seoses hagi osalise rahuldamisega jätab kohus menetluskulud poolte endi kanda.

Kohtunik: Külli Mõlder